

На вниманието на:
доц. д-р Тодор Чобанов
заместник-кмет на Столична община
obrazovanie_so@abv.bg

СТАНОВИЩЕ

Относно: Обществени консултации по Наредба за изменение и допълнение на Наредба за прием на деца в общинските детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община, приета от Столичен общински съвет с Решение № 82 по Протокол № 48 от 22.02.2018 г., изм. и доп. (отстраняване на техническа грешка) – Решение № 270 по Протокол № 52 от 26.04.2018 г., изм. и доп. – Решение № 510 по Протокол № 58 от 26.07.2018 г. (Наредбата)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЧОБАНОВ,

Запознах се подробно с проекта на Наредбата и в тази връзка предлагам моето становище по въпроса, обособено най-общо в 4 основни групи:

- По отношение на адресната регистрация (критерии 1 и 2)
- По отношение на критериите „брат/сестра“, породени деца и близнаци (критерии 6,7,8)
- По отношение на предимството от посещаване на СДЯ (критерий 5)
- По отношение на хроничните заболявания (критерий 17)

I. ПО ОТНОШЕНИЕ НА АДРЕСНАТА РЕГИСТРАЦИЯ

1. **По критерий 1** – съгласна съм напълно постоянният адрес на територията на Столична община да бъде с по-голяма тежест в сравнение с настоящия адрес на територията на Столична община.

Мотиви – справедливо е постоянно живеещите в София (СО) да имат предимство пред новозаселилите се от други населени места, извън границите на Столична община. По този начин ще намалее и злоупотребите с фиктивното сменяне на настоящия адрес.

2. **По критерий 2 – не съм съгласна** с предвидената еднаква тежест по отношение на постоянния и настоящ адрес. За мен правилно е с по-голяма тежест да бъде постоянният адрес. Аналогично със системата за прием на първокласници, предлагам въвеждането на **уседналост**, но само за настоящия адрес и тя да бъде за период от 3 години. Едва тогава точките за постоянен адрес и тези за настоящ адрес над 3г може да бъдат поравно. Вариант е и уседналостта да бъде по-малка като време (1г или 2г), но пък тогава се увеличава рискът от злоупотреби, а смяната на настоящия адрес не представлява голяма трудност. Обръщам внимание, че промяната на настоящ адрес в рамките на един и същ административен район не променя уседналостта.

Мотиви – Защитават се интересите на постоянно живеещите в административния район и в същото време – на тези под наем с трайно уставена нагласа за района, пред временната промяна на настоящия адрес само за целите на прием в дадено детско заведение.

3. **Предлагам въвеждането на критерий „Прилежаща територия“** – определяне на прилежаща територия към всяка една детска градина/училище, съобразявайки се с близостта на детското заведение до постоянния адрес на детето, независимо от административния район. Както е в системата за прием на първокласници на територията на Столична община, добре е и тук да се въведе определено райониране. **Защо за училищата има райониране, а за детските градини не?** И тук, както и за критерий 2, смятам, че трябва да бъде въведена уседналост само за настоящия адрес и тя да бъде 3 години. Аргументите вече изложих по-горе.

Мотиви – ще се избегне абсурдната ситуация да живееш срещу детското заведение и детето ти да не бъде прието за сметка на друго, което идва от другия край на административния ти район (при равни други условия, разбира се). Районите в гр. София не са малки по площ и население и предимството за административен район съвсем не решава проблема на неприетите деца, живущи до детската градина, тъй като са „изпреварени“ от деца пак от района, но в пъти по-далече от нея. Наличието на критерий за прилежаща територия би решило проблема със съсредоточаването на огромен брой кандидати към едни и същи детски заведения (смятани за „елитни“) за сметка на други, които остават празни.

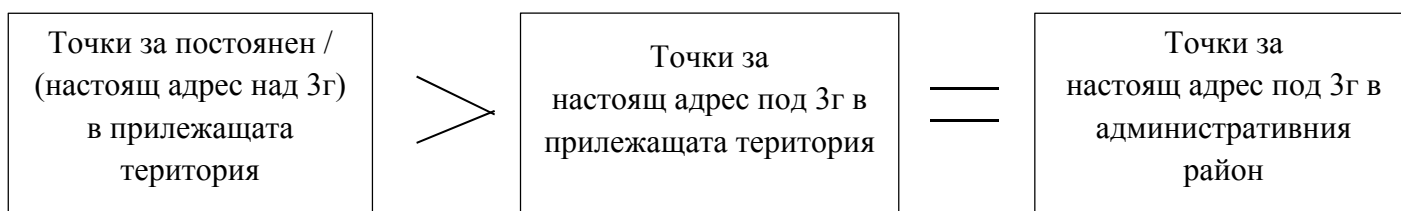
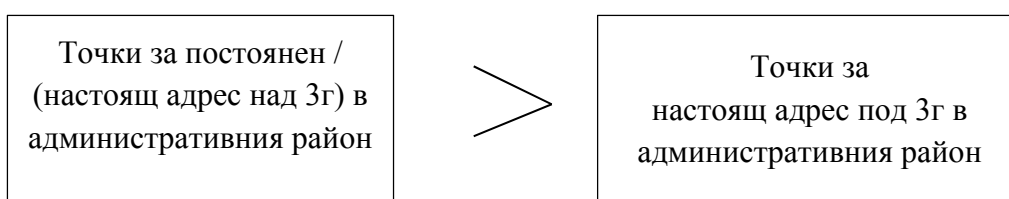
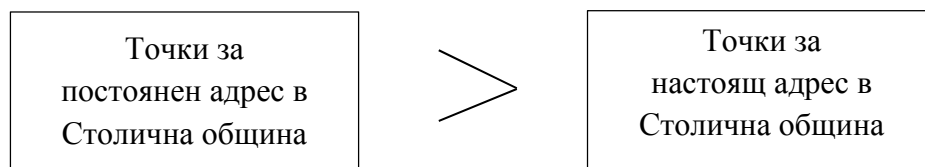
Конкретно ми предложение е:

- 1) Адрес на територията на Столична община:
  - За постоянен адрес – 2т
  - За настоящ адрес – 1т
- 2) Адрес на територията на административния район:
  - За настоящ адрес над 3 години / постоянен адрес – 2т
  - За настоящ адрес под 3 години – 1т
- 3) Адрес в прилежащата територия на детската градина / училището:

- За настоящ адрес над 3 години / постоянен адрес – 3т
- За настоящ адрес под 3 години – 2т

Предлагам да е възможно използването само на един от критериите 2 и 3 т.е. или предимство за административен район, или предимство за прилежаща територия.

Важно уточнение: Без значение е числовата стойност на точките, които ще бъдат предоставяни, важното е при тяхното определяне да се спазват следните **зависимости:**

Логиката на последната зависимост е, че децата в административния район, но извън прилежащата територия, ще бъдат с равни шансове за прием в сравнение с новодошлите в прилежащата територия. Така се защитават интересите и на двете страни.

Ясно следва да бъде дефинирано понятието „**прилежаща територия**“. Когато дадени адреси са в т.нар. гранични зони т.е. еднакво отдалечени от две различни градини / училища, родителите да могат да избират в кое детско заведение да ползват предимството (само едно от двете), но и за двете да им бъде предоставена такава възможност.

II. ПО ОТНОШЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ „БРАТ/СЕСТРА, ПОСЕЩАВАЩИ ЕДНОВРЕМЕННО ДЕТСКАТА ГРАДИНА / УЧИЛИЩЕТО“, „БЛИЗНАЦИ“ И „ДЕЦА, РОДЕНИ С РАЗЛИКА ДО 2 ГОДИНИ“ (ПОРОДЕНИ ДЕЦА)

След задълбочени размисления по въпроса и преценка кое е справедливо и кое – не, смятам, че е грешка обединяването на тези три критерия в една обща група и не бива да „вървят“ заедно нито в социалната опашка, нито в тази по общ ред. За мен

критериите „близнаци“ и „породени деца“ притежават социални признаци (по аналогия с многодетните семейства) и следва да бъдат разглеждани като такива. Затова предлагам да бъдат върнати в социалната група.

Освен това, не смятам за справедлива предоставената възможност за **едновременно използване** на критериите „породени деца“ и „брат/сестра в детската градина“. Следва да бъде избран един от двата критерия. Разделянето им в две отделни групи (по социални и по общи критерии) би наложило избор между един от двата.

По отношение на критерия „брат/сестра“ – предлагам 2 варианта, върху които да помислите:

- Премахване на този критерий въобще (предпочитан от мен)
- Да бъде прилаган само при определени обстоятелства

Мотиви за премахване на критерия „брат/сестра“: При така планираните изменения, на децата, ползващи критерия „брат/сестра“ не просто им се дава предимство за дадена детска градина, а им се дава предимство за прием в детска градина **ВЪОБЩЕ!** Тук не говорим за братя и сестри в различни детски градини, а за това дали по-малките деца изобщо ще бъдат приети. Обстоятелството, че по-голямото дете е прието на детска градина, не означава, че е задължително и другото да го приемат. Всяка година стотици деца остават неприети. Факт.

Децата с брат/сестра в градината на първо място следва да се борят за прием и чак след това да имат претенции за конкретна такава.

Миналата година много родители останаха недоволни, защото децата им бяха приети в различни детски градини. Да, но все пак бяха приети. А не бяха ли недоволни родителите на всичките онези стотици неприети деца? Защото за съжаление в днешно време няма гаранция, че детето ти ще бъде прието. Давайки предимство за „брат/сестра“ в дадена градина, реално се дава предимство за прием изобщо. Децата без брат/сестра, децата с 3г разлика от братята и сестрите си, както и неприетите на ясла – какъв шанс за прием имат те? **Никакъв!**

В публичното пространство се срещат твърдения, че критерият „брат/сестра“ би улеснил родителите на тези деца. Защо Столична община улеснява едни родители, а други - затруднява още повече? Моля да се предоставят данни каква част от децата в София имат по-големи братя и сестри, посещаващи детска градина и каква част са децата без брат/сестра и деца с по-големи от 3 години брат/сестра. Това би било изходна база в чия полза да бъде улеснението.

Мотиви за прилагане на критерия „брат/сестра“ само при определени обстоятелства: С оглед на горните аргументи за премахване на критерия и в случай, че прецените да го запазите, то според мен е добре същият да бъде обвързан с прилежащата територия към всяко детско заведение.

Хипотеза 1: Дете, живущо в Младост, но с по-голям брат/сестра в градина в Люлин (незнайно как прието), същото не следва да има равни шансове с децата без братя и сестри, но живущи в района (административен и/или прилежащ) на детската градина (Люлин) и съответно да бъде невъзможно използването на предимството.

Хипотеза 2: Дете с брат/сестра в градина в Младост, живущо в административния район (Младост) не следва да има равни шансове с дете без братя и сестри, но живущо в прилежащата територия на детската градина.

Според мен критериите 5,6,7 и 8 следва да бъдат обвързани с адреса на детето!

III. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДИМСТВОТО ОТ ПОСЕЩАВАНЕ НА СДЯ (КРИТЕРИЙ 5):

Предимството, което се дава на децата, посещавали СДЯ, следва да отпадне (предпочитан от мен вариант) **или** то да важи само за градина от района, в който е яслата.

Мотиви за отпадане на критерий 5: Аналогично с критерия „*брат/сестра*“ и тук децата, кандидатстващи за градина, следва да имат равни шансове за прием. Многократно е коментирано (каквато е и тезата на Столична община), че премахвайки предимството за СДЯ, тези деца ще са в неравностойно положение спрямо децата от яслени групи в ОДЗ. **Затова предлагам и в двата случая да се кандидатства наново – и след СДЯ, и след яслена група в ОДЗ.** До колкото съм запозната е налице подобна практика в градове извън гр. София.

Предимството за СДЯ ощетява реално нуждаещите се от посещение деца. Не са малко родителите, които биха „прескочили“ яслата поради редица съображения, но си дават сметка, че това буквално стопява шансовете им за прием в градина и се чувстват длъжни да кандидатстват, заради предимството, което би им донесъл приемът в СДЯ. Ако детето не е посещавало ясла и не е прието в яслена група в ОДЗ, шансът му за прием драстично намалява, поради следните причини:

- В детските градини – заради предимството, което посещавалите СДЯ имат
- В ОДЗ – заради автоматичното прехвърляне на децата от яслени групи в градинските. Но дори в някои ОДЗ да са налични повече градински групи отколкото яслени, то и за тях няма голяма надежда, тъй като и там ще бъдат „изпреварени“ от СДЯ предимствата.

Обществена тайна е „пазенето“ на места в яслите. Злоупотребите започват именно от СДЯ. Премахвайки това предимство, се дава равен старт на всички деца, кандидатстващи за градина.

Мотиви СДЯ предимството да важи само за градина от района, в който е яслата:

- С оглед на изложеното дотук и във връзка с намерението на Министерство на

образованието за уеднаквяване правилата за прием в училищата и детските градини, смятам, че е резонно в случай, че не отпадне предимството за СДЯ, то поне да бъде приложимо само за детски градини от административния район, на чиято територия е посещаваната СДЯ. По този начин ще бъдат равнопоставени децата от един и същ административен район, макар едното да е посещавало ясла в друг административен район, а другото изобщо да не е посещавало такава, при положение, че и на двете деца крайната цел е градина в района, в който живеят.

Както при детските градини, така и при яслите се получава „наплив“ към едни и същи ясли, за сметка на други. И ако по задължение записваш детето си в ясла (заради заветната точка), то логично би кандидатствал в най-близката такава. Ако детето не бъде прието, обаче, би се насочил и към най-далечната ясла, само и само да бъде прието (заради точката). Ако приемем, че детето е извадило късмет и бъде класирано в ясла, намираща се в другия край на града, например, това не означава, че някое друго дете, живеещо в непосредствена близост до яслата, не жадува за нея и няма реална необходимост да я посещава.

С направеното предложение от мен - **предимството от СДЯ да важи само за градина от района, в който е яслата** – много родители (като в горния пример) биха се отказали да кандидатстват в СДЯ извън района на градината, към която планират да насочат детето си за прием и **така биха останали реални свободни места за реално нуждаещи се деца.**

IV. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ХРОНИЧНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ

Подкрепям напълно намаляването на квотата за деца с хронични заболявания, но предлагам тя да бъде намалена от 5 на 2 – какъвто ще бъде броят на децата със СОП. До колкото Столична община има задължение за осигуряване на места за деца със СОП, такава не е налице за децата с хронични заболявания.

Предлагам да се стесни кръга на заболяванията, попадащи под обобщеното наименование „хронично заболяване“ за целите на настоящата Наредба. Не смятам, че диагнози като „*ринит*“ и „*атопичен дерматит*“ следва да носят предимството при кандидатстване в детска градина.

Подкрепям предложението да се изисква решение на ТЕЛК, а не протокол от ЛКК за доказване наличието на хронично заболяване

С уважение:

Ралица Таушанова